

WYPEŁNIA UCZEŃ

KOD UCZNIA

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*miejsce
na naklejkę*



Egzamin ósmoklasisty

Język polski

DATA: 21 kwietnia 2020 r.

GODZINA ROZPOCZĘCIA: 9:00

CZAS PRACY: 120 minut

Instrukcja dla ucznia

Arkusz zawiera teksty liczące
więcej niż 250 wyrazów.

1. Sprawdź, czy na kolejno ponumerowanych **22 stronach** są wydrukowane **22 zadania**.
2. Sprawdź, czy do arkusza jest dołączona karta odpowiedzi.
3. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
4. Na tej stronie i na karcie odpowiedzi w wyznaczonych miejscach wpisz swój kod, numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
5. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
6. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
7. Nie używaj korektora.
8. Rozwiązania zadań: **2–5, 9–11, 14–16, 18, 19** oraz **20**, zaznacz na karcie odpowiedzi zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie. W każdym zadaniu poprawna jest zawsze **tylko jedna** odpowiedź.
9. Rozwiązania zadań: **1, 6–8, 12, 13, 17, 21** oraz **22**, zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach w arkuszu egzaminacyjnym. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.
10. Ewentualne poprawki w odpowiedziach zapisz zgodnie z informacjami zamieszczonymi na następnej stronie.
11. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.
12. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Powodzenia!

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia
ucznia do:

☐

nieprzenoszenia odpowiedzi
na kartę odpowiedzi

☐

dostosowania
zasad oceniania.

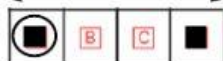


OPOP-100-2004

Zapoznaj się z poniższymi informacjami

1. Jak na karcie odpowiedzi zaznaczyć poprawną odpowiedź oraz pomyłkę w zadaniach zamkniętych?

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź, np.



Poprawna odpowiedź w zadaniu	Układ możliwych odpowiedzi na karcie odpowiedzi	Sposób zaznaczenia poprawnej odpowiedzi	Sposób zaznaczenia pomyłki i poprawnej odpowiedzi												
C	<table border="1"><tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td><td>D</td></tr></table>	A	B	C	D	<table border="1"><tr><td>A</td><td>B</td><td></td><td>D</td></tr></table>	A	B		D	<table border="1"><tr><td> ■ </td><td>B</td><td> ■ </td><td>D</td></tr></table>	■	B	■	D
A	B	C	D												
A	B		D												
■	B	■	D												
AD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td>AD</td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC	AD	BC	BD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td></td><td>BC</td><td>BD</td></tr></table>	AC		BC	BD	<table border="1"><tr><td>AC</td><td></td><td>BC</td><td> ■ </td></tr></table>	AC		BC	■
AC	AD	BC	BD												
AC		BC	BD												
AC		BC	■												
FP	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>PF</td><td>FP</td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF	FP	FF	<table border="1"><tr><td>PP</td><td>PF</td><td></td><td>FF</td></tr></table>	PP	PF		FF	<table border="1"><tr><td>PP</td><td> ■ </td><td> ■ </td><td>FF</td></tr></table>	PP	■	■	FF
PP	PF	FP	FF												
PP	PF		FF												
PP	■	■	FF												

2. Jak zaznaczyć pomyłkę i zapisać poprawną odpowiedź w zadaniach otwartych?

Jeśli się pomylisz, zapisując odpowiedź w zadaniu otwartym, pomyłkę przekreśl i napisz poprawną odpowiedź

nad niepoprawnym fragmentem

stuszenie

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~.

lub obok niego

Uważam, że bohater postąpił ~~dobrze~~ stuszenie

Lista lektur obowiązkowych

Klasy VII i VIII

Charles Dickens, *Opowieść wigilijna*

Aleksander Fredro, *Zemsta*

Jan Kochanowski, wybór fraszek, pieśni i trenów, w tym tren I, V, VII, VIII

Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*

Ignacy Krasicki, *Żona modna*

Adam Mickiewicz, *Reduta Orzona*, *Śmierć Pułkownika*, *Świtezianka*, *Dziady* część II, wybrany utwór z cyklu *Sonety krymskie*, *Pan Tadeusz* (całość)

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, *Latarnik*

Juliusz Słowacki, *Balladyna*

Stefan Żeromski, *Szybyłowe prace*

Sławomir Mrożek, *Artysta*

Melchior Wańkowicz, *Ziele na kraterze* (fragmenty), *Tędy i owędy* (wybrany reportaż)

Zadania egzaminacyjne są wydrukowane na kolejnych stronach.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Henryk Sienkiewicz

QUO VADIS

Skończywszy wreszcie ułożoną poprzednio pieśń, [Neron] począł improwizować, szukając wielkich porównań w widoku, który się przed nim rozciągał. [...]

Po krótkiej chwili milczenia zawrzała burza oklasków. Lecz z oddali odpowiedziało mu wycie tłumów. Teraz nikt już nie wątpił, że to cesarz rozkazał spalić miasto, by sobie wyprawić widowisko i śpiewać przy nim pieśni. [...]

Nero zwrócił się do Tygellina:

– Czy mogę liczyć na wierność żołnierzy?

– Tak, boski! – odpowiedział prefekt.

Lecz Petroniusz wzruszył ramionami.

– Na ich wierność, lecz nie na ich liczbę – rzekł. – Zostań tymczasem tu, gdzie jesteś, bo tu najbezpieczniej, a ten lud trzeba uspokoić.

Tegoż zdania był i Seneka, i konsul Licyniusz. Tymczasem w dole wzburzenie rosło. Lud zbroił się w kamienie, w drągi od namiotów, w deski z wozów i taczek i w rozmaite żelaziwo. Po jakimś czasie kilku z przywódców kohort przyszło z oznajmieniem, że pretorianie¹, napierani przez tłumy, zachowują z największym wysileniem linię bojową i nie mając rozkazu uderzenia, nie wiedzą, co czynić.

– Bogowie! – rzekł Nero. – Co za noc! Z jednej strony pożar, z drugiej rozhukane morze ludu. [...]

– Panie – odpowiedział niepewnym głosem Tygellin – ja zrobiłem wszystko, co mogłem, ale niebezpieczeństwo jest groźne... Przemów, panie, do ludu i poczyni mu obietnice.

– Cesarz miałby przemawiać do tłuszczy²? Niech to uczyni inny w moim imieniu. Kto się tego podejmie?

– Ja! – odrzekł spokojnie Petroniusz.

– Idź, przyjacielu! Tyś mi najwierniejszy w każdej potrzebie... Idź i nie szczędź³ obietnic. [...]

Petroniusz, stanąwszy u stóp arkad, kazał sobie podać białego konia i siadłszy na niego, pojechał na czele towarzyszy przez głębokie szeregi pretoriańskie ku czarnej, wyjącej tłuszczy, bezbronny, mając w ręku cienką laskę z kości słoniowej, którą się zwykle podpierał.

I przyjechawszy tuż, wparł konia w tłumy. [...] Rozszalała fala wnet otoczyła jego i orszak, za nią widać było istotnie jakby morze głów, ruchome, kotłujące się, straszne.

Wrzaski wzmogły się jeszcze i zmieniły się w nieludzki ryk; drągi, widły, a nawet i miecze chwiały się nad głową Petroniusza, drapieżne ręce wyciągały się ku cugłom jego konia i ku niemu, lecz on wjeżdżał coraz głębiej, zimny, obojętny, pogardliwy. Chwilami uderzał laską po głowach najzuchwalszych, tak jakby torował sobie drogę w zwykłym ścisku, i ta jego pewność, ten spokój zdumiewały jednakże rozhukaną tłuszczy. Poznano go wreszcie i liczne głosy zaczęły wołać:

– Petroniusz! *Arbiter elegantiarum*!⁴ Petroniusz!... [...]

Wówczas wyprostował się na koniu i począł mówić donośnym, spokojnym głosem:

– Obywatele! Niech ci, którzy mnie usłyszą, powtórzą słowa moje tym, którzy stoją dalej, wszyscy zaś niechaj się zachowają jak ludzie, nie jak zwierzęta w arenach.

– Słuchamy! Słuchamy!...

– Zatem słuchajcie. Miasto zostanie odbudowane. Ogrody Lukulla, Mecenasa, Cezara i Agrypiny będą dla was otwarte! Od jutra rozpocznie się rozdawnictwo zboża, wina i oliwy, tak aby każdy mógł napęlić brzuch aż do gardła! Potem cesarz wyprawi wam igrzyska, jakich świat nie widział dotąd, przy których czekają was uczyty i dary. Bogatsi będziecie po pożarze niż przed pożarem!

Odpowiedział mu pomruk, który rozchodził się tak od środka na wszystkie strony, jak rozchodzą się fale na wodzie, w którą wrzucił ktoś kamień: to bliżsi powtarzali dalszym jego słowa. Potem tu i ówdzie ozwały się okrzyki gniewne lub potakujące, które zmieniły się wreszcie w jeden powszechny, olbrzymi wrzask:

– *Panem et circenses!*⁵...

Henryk Sienkiewicz, *Quo vadis*, Wrocław 2002.

¹ Pretorianie – żołnierze gwardii przybocznej cezara.

² Tłuszcza – tłum; tu: pogardliwie o protestujących mieszkańcach Rzymu.

³ Nie szczędzić – tu: nie ograniczać.

⁴ *Arbiter elegantiarum* (łac.) – autorytet w sprawach mody, elegancji i dobrego smaku.

⁵ *Panem et circenses!* (łac.) – „Chleba i igrzysk!” – zawołanie rzymskiego ludu domagającego się darmowego wyżywienia i rozrywek.

[569 wyrazów]

Zadanie 1. (0–1)

Na podstawie podanego fragmentu ulóż wymienione niżej zdarzenia zgodnie z porządkiem chronologicznym. Wpisz litery (A–E) w kratki we właściwej kolejności.

- A. Przemowa wysłannika cezara.
- B. Recytowanie poezji przez cezara.
- C. Podjęcie decyzji przez Petroniusza.
- D. Reakcja tłumu na słowa Petroniusza.
- E. Rozmowa cezara z uczestnikami spotkania.



Zadanie 2. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Neron postanowił zjednać sobie protestujący tłum, gdyż jako artysta potrzebował sprzyjającej mu publiczności.	P	F
Według Petroniusza liczebność wojsk Nerona była wystarczająca, by zapewnić bezpieczeństwo władcy.	P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIE ZADANIA 2. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 3. (0–1)

Która sytuacja spowodowała zmianę nastawienia mieszkańców Rzymu w przytoczonym fragmencie *Quo vadis*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Deklamowanie wierszy przez władcę Rzymu.
- B. Wypowiedź Tygellina dotycząca gotowości wojsk.
- C. Obecność pretorianów wśród zbuntowanego tłumu.
- D. Złożenie przez Petroniusza obietnic w imieniu cezara.

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Petroniusza, w przytoczonym fragmencie *Quo vadis*, charakteryzują

- A. pycha i wzburzenie.
- B. opanowanie i stanowczość.
- C. ciekawość i nieustępliwość.
- D. wrażliwość i zdenerwowanie.

Zadanie 5. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń w odniesieniu do całego utworu *Quo vadis*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Neron i Petroniusz to postacie historyczne.	P	F
Prześladowanie chrześcijan to jeden z wątków historycznych w powieści Henryka Sienkiewicza.	P	F

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 3., 4. ORAZ 5. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 6. (0–3)

6.1. Do podanej tezy sformułuj argument. Zilustruj go innym – niż w przytoczonym fragmencie – wydarzeniem z *Quo vadis*.

Teza: Petroniusz był skutecznym mówcą.

Argument:

.....

.....

.....

.....

.....

6.2. Spośród lektur obowiązkowych, innych niż *Quo vadis*, wybierz tę, której bohater musiał stawić czoła wyzwaniom. Podaj tytuł tej lektury oraz jej bohatera.

Uzasadnij swój wybór. W uzasadnieniu przywołaj sytuację z tej lektury, ilustrującą Twoją argumentację. Lista lektur obowiązkowych znajduje się na stronie 3 tego arkusza egzaminacyjnego.

Tytuł:

Bohater:

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7. (0–1)

Petroniusz, jako autorytet w sprawach mody, elegancji i dobrego smaku, nazywany był *arbiter elegantiarum*.

Gdyby tytuł *arbiter elegantiarum* przyznawano kobietom, to która z postaci – Telimena czy żona modna (z satyry Ignacego Krasickiego) – bardziej by na niego zasłużyła? Uzasadnij swoją odpowiedź, podając jeden argument. Odwołaj się do utworu, którego bohaterką jest postać wybrana przez Ciebie.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8. (0–2)

Przeczytaj poniższy fragment utworu.

Kogut przeczytał ogłoszenie: „Potrzebujemy zwierząt – Cyrk”.

– Zgłoszę się – powiedział, składając gazetę. – Zawsze chciałem być artystą. [...]

Dyrektor przyjął go na świeżym powietrzu, gdzie urzędował. Właśnie rozwijano namiot cyrkowy. Ja i Lis zatrzymaliśmy się opodal.

– Bardzo mi miło, że pan się do nas zgłasza. Można poznać godność?

– Lew – przedstawił się Kogut krótko.

– Lew? – zdziwił się dyrektor. – Czy jest pan tego pewny?

– Ewentualnie tygrys.

– No dobrze. Wobec tego niech pan zaryczy.

Kogut zaryczał jak umiał.

– Owszem, nieźle, ale są lepsze lwy od pana. Gdyby się pan zgodził na koguta, to co innego. Wtedy mógłbym pana zaangażować. [...]

– Co ci strzeliło do głowy, dlaczego chciałeś grać lwa?

– Jak to, dlaczego... – odpowiedział za niego Lis. – Czy widziałeś kiedy artystę bez ambicji?

8.1. Podaj tytuł lektury obowiązkowej, z której pochodzi powyższy fragment.

Tytuł:

8.2. Czy postawa Koguta – bohatera z powyższego fragmentu – przypomina postawę Nerona z powieści *Quo vadis*? Uzasadnij swoją odpowiedź, odwołując się do obu utworów.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 9. (0–1)

Przeczytaj definicję wyrazu *burza* ze słownika języka polskiego.

1. «gwałtowne opady deszczu połączone z silnym wiatrem, grzmotami i piorunami»
2. «wielki wstrząs dziejowy lub życiowy»
3. «czyjaś gwałtowna reakcja na coś»
4. «gwałtowne uczucia»
5. «o czymś skłębionym lub rozwichrzonym, występującym w dużej ilości»

www.sjp.pwn.pl

W którym z podanych zdań użyto wyrazu *burza* w takim samym znaczeniu, w jakim wyraz ten został użyty w drugim akapicie fragmentu utworu *Quo vadis*? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

- A. Przez miasto przeszła ogromna burza.
- B. Projekcja tego filmu wywołała burzę komentarzy.
- C. Państwo to przetrwało mimo wielu dziejowych burz.
- D. Charakterystyczną cechą jej wyglądu była burza kręconych włosów.

Zadanie 10. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Sformułowania <i>rozszałała fala</i> i <i>morze głów</i> podkreślają liczebność pretorianów powstrzymujących protestujący tłum.	P	F
O stosunku Nerona do buntującego się tłumy świadczy określenie <i>tluszcza</i> , którego cesarz używa w swojej wypowiedzi.	P	F

Zadanie 11. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wyrazem pochodnym, utworzonym za pomocą formantu pełniącego tę samą funkcję, co w wyrazie *przyjechać*, jest wyraz

- A. *uderzać*.
- B. *skończyć*.
- C. *zdumiewać*.
- D. *przytakiwać*.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ 9., 10. ORAZ 11. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!